

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2023

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

12/06/2023

ΘΕΜΑ Α

A1.

α. Λάθος

β. Σωστό

γ. Σωστό

δ. Λάθος

ε. Σωστό

A2. Σωστό το Γ

A3. Σωστό το Β

ΘΕΜΑ Β

B1.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός είναι ένας λογαριασμός που περιέχει όλες τις δαπάνες που προβλέπεται να γίνουν από το Κράτος μέσα σε ένα έτος και όλα τα έσοδα που προβλέπεται να εισπράξει το Κράτος κατά το ίδιο έτος. Ο κρατικός προϋπολογισμός δείχνει με μεγάλη λεπτομέρεια τον τρόπο με τον οποίο κατανέμονται οι δημόσιες δαπάνες στους διάφορους τομείς της οικονομίας καθώς επίσης τις πηγές από τις οποίες εισρέουν τα έσοδα προς το Δημόσιο. Η κατανομή των δημόσιων δαπανών και η επιβολή φόρων δείχνει και την οικονομική πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση, γι' αυτό και ο κρατικός προϋπολογισμός είναι μια περιεκτική και σύντομη έκφραση της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής.

Τελειώνοντας, πρέπει να σημειώσουμε ότι ο κρατικός προϋπολογισμός συντάσσεται από το Υπουργείο των Οικονομικών με βάση την κυβερνητική πολιτική και τους στόχους που θέτει η κυβέρνηση. Στη συνέχεια ο προϋπολογισμός κατατίθεται στη Βουλή για να ψηφιστεί. Μετά την ψήφισή του οι αρμόδιοι φορείς (υπουργεία κτλ.) προβαίνουν στην υλοποίησή του.

Υπάρχει μια γενική, αλλά εσφαλμένη εντύπωση ότι ο κρατικός προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος, δηλ. τα έσοδα να είναι ίσα με τις δαπάνες σε κάθε χρονική περίοδο. Η άποψη αυτή είναι εσφαλμένη. Καμία οικονομική λογική δεν υπαγορεύει εξίσωση δαπανών και εσόδων. Ο προϋπολογισμός του Κράτους μπορεί να είναι πλεονασματικός, δηλ. τα έσοδα να υπερβαίνουν τις δαπάνες, ή ελλειμματικός, δηλ. οι δαπάνες να υπερβαίνουν τα έσοδα. Φυσικά, μπορεί να είναι ισοσκελισμένος.

Η κατάσταση του προϋπολογισμού θα εξαρτηθεί από τη γενική οικονομική συγκυρία και από την οικονομική πολιτική που η κυβέρνηση θέλει να εφαρμόσει. Αν η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση και η ανεργία είναι αυξημένη, τότε ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ελλειμματικός, γιατί η διαρροή δαπάνης που γίνεται με την επιβολή φόρων και που τείνει να μειώσει το εθνικό εισόδημα πρέπει να αντισταθμιστεί με τη δημιουργία μεγαλύτερης δαπάνης από το κράτος μέσω των δημοσίων δαπανών (π.χ. για επενδύσεις), ώστε το εισόδημα να αυξηθεί και να αποφευχθεί, όσο γίνεται, η ύφεση. Αντίθετα, σε περιόδους μεγάλης απασχόλησης και αυξανόμενων τιμών, ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι πλεονασματικός, για να μειωθούν οι πληθωριστικές τάσεις. Σε πολλές περιπτώσεις η μείωση δαπανών, λόγω της φύσης τους, όπως, για παράδειγμα, οι δαπάνες για την παιδεία ή την εθνική άμυνα, είναι δύσκολη. Σ' αυτήν την περίπτωση η πλεονασματικότητα του προϋπολογισμού πρέπει να προέλθει από αύξηση των εσόδων

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Ο πίνακας συμπληρωμένος είναι ο εξής:

Έτος	P	Q	ΑΕΠΤΤ	ΔΤ%	ΑΕΠΣΤ	ΚΚΑΕΠΣΤ	Πληθυσμός
2000	20	5000	100.000	100	100.000	1000	100
2001	24	5500	132.000	120	110.000	1000	110
2002	32	6000	192.000	160	120.000	1000	120

Γ2.

Η μεταβολή που οφείλεται στη ποσότητα είναι η μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ δηλαδή $\Delta\text{ΑΕΠΣΤ} = 110.000 - 100.000 = 10.000$ ευρώ

Η μεταβολή που οφείλεται και στη τιμή και στη ποσότητα είναι η μεταβολή του ονομαστικού ΑΕΠ δηλαδή $\Delta\text{ΑΕΠΤΤ} = 132.000 - 100.000 = 32.000$ ευρώ

Άρα η μεταβολή του ΑΕΠ που οφείλεται μόνο στις τιμές είναι $32.000 - 10.000 = 22.000$ ευρώ

Γ3.

Αφού έτος βάσης είναι το 2002 τότε $P_{E.B} = 32$

Έτος 1

$$\text{ΑΕΠΣΤ} = P_{E.B} * Q = 32 * 5000 = 176.000$$

Έτος 2

$$\text{ΑΕΠΣΤ} = P_{E.B} * Q = 32 * 6000 = 192.000$$

$$\text{Άρα } \Delta\text{ΑΕΠΣΤ}\% = \frac{192.000 - 176.000}{176.000} * 100 = 9\%$$

Η

Έτος	ΔΤ'	ΑΕΠΣΤ'
2001	75	176.000
2002	100	192.000

$$\text{Άρα } \Delta\text{ΑΕΠΣΤ}\% = \frac{192.000 - 176.000}{176.000} * 100 = 9\%$$

Γ4.

Το βιοτικό επίπεδο παρέμεινε το ίδιο σε όλα τα έτη αφού το ΚΚΑΕΠΣΤ είναι σταθερό και ίσο με 1000 ευρώ

Γ5.

$$\text{Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν} = \text{Α.Ε.Π} + \text{Καθαρό εισόδημα από εξωτερικό} = 192.000 + 1800 = 193.800 \text{ ευρώ}$$

$$\text{Καθαρό εισόδημα από εξωτερικό} = \text{εισροές} - \text{εκροές} = 7800 - 6000 = 1800 \text{ ευρώ}$$

$$\text{Εισροή} = 6.000 + 30\% * 6000 = 7.800 \text{ ευρώ}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Συνάρτηση Ζήτησης:

$$\left. \begin{array}{l} 120 = \alpha + \beta 10 \\ 80 = \alpha + \beta 20 \end{array} \right\} Q_D = 160 - 4P$$

Για $P_A = 15$: $Q_D = 160 - 4 \cdot 15 \rightarrow Q_D = 100$

Έλλειμμα = $Q_D - Q_S' = 60 \rightarrow Q_S' = 40$

Συνάρτηση Προσφοράς μετά την μεταβολή τεχνολογίας:

$$\left. \begin{array}{l} 40 = \gamma + \delta 15 \\ 80 = \gamma + \delta 20 \end{array} \right\} Q_S' = -80 + 8P$$

Συνάρτηση Προσφοράς πριν την μεταβολή τεχνολογίας:

$S_1 // S_2$, άρα δ κοινό $\rightarrow \delta = 8$, οπότε: $120 = \gamma + 8 \cdot 10 \rightarrow Q_S = 40 + 8P$

Δ2. Αφού η S μειώθηκε αφού η καμπύλη προσφοράς μετατοπίστηκε αριστερά η τιμή ισορροπίας αυξήθηκε και η ποσότητα ισορροπίας μειώθηκε, άρα η τεχνολογία χειροτέρευσε.

Δ3. Για $P_A = 15$: $Q_S' = -80 + 8 \cdot 15 \rightarrow Q_S' = 40$

$Q_S'(P_A) = Q_D(P_2) \rightarrow P_2 = 30$

$\ll\text{καπέλο}\gg = P_2 - P_A = 15$

Σημεία Τομής

Ζήτηση

P	Q
0	160
40	0

Προσφορά S

P	Q
0	40
-5	0

Προσφορά S'

P	Q
0	-80
10	0

